

FOGLALAT: Magyar- és Erdélyország (megbízottak; n. szepeni orsz. ülések; Kecskeméti tanítószékbe iktatás; különféle: sz. Orsolya szüzeinek háromszázados ünnepélye, Zemplény megye hazai tette pesti nemzeti színházunk ügyében; Szécs-Keresztúr közén-bányák földöztenek föl, Eszterházy Pál hg Londonba utazik, Esztergamban éjszaki fény; a' budapesti hangászegyesület ügyében; m. t. társ. ps a' t.) Spanyolország (előmunkálati cortesülések; Oran közeldetére Cabrera futva hagyja el Valencia vidékét; a' baski tartományok szabadsági eltörölve; Villareal 's a' t. parancsnokságuktól megfosztatva; 's a' t.) Anglia (lapvélemények Abercrombie elnökül választásáról; a' királyné Covent-Garden színházban; Goode kapitány észbetegge nyilatkozatva; a' királyné megnyitja a' parlamentet; trónbeszéd 's válaszfölrirat iránti vita; indítványok a' javító törvény javításáról; 's a' t.) Franciaország (Achmet bey békekövetel küld Constantinebe; a' ministeri 's baloldali párt közelítése; 's a' t.) Belgium, Amerika, Németország, Gabonár, Pénzkelet, Dunavizállás.

MAGYAR ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Ó. cs. kir. ap. felsége fens. nagybátyját, János cs. kir. fhget Otto görögök királya a' Megváltó-rend nagykeresztjével tisztel meg. Egyébiránt utazásához pótléku még emlitendőnek véljük, hogy az adriai tengeren visszatértekor ismet vihar veszélyezteté a' fens. utazót.

N. Szében. Nov. 18kán tartott országos ülésben a' sarkalatos hivatalokra lett k. kinevezés iránt, valamint az újabb választások felől készített felirat megigazittatván, nov. 20án tisztábirva felolvastatott, bépecsételtetett, 's ő felsége előibe felküldés végett a' kir. biztos főhgnak, országos követség által ünnepélyesen kézbe szolgáltatott. — Nov. 22ki országos ülésben pedig ő fels. k. leirata következéseül a' hódolati törvényczikk felől tanácskozáván a' RR-dek, nov. 23kán tanácskozásukat bevégezték 's meghatározzák, hogy e' törvényczikk az 1792ki forma szerint készittessék 's küldessék fel ő felségének megerősítés végett. Erd. Hírad.

Béva. Ns. Hunyad vgye volt egyik főbirája Mákra Antal úr, agygyuladásból következett elmezavarodtában nov. 13kán reggel önéletének borzasztólág véget vetett, keseregő özvegyén kívül 3 nevetlen árvát hagyván. Továbbá Kolozsvárott nov. 21kén egy külvárosi becsületes új házaspár, a' város végén levő agyagveremből kevés agyagot kívánván vágni, a' berohanó agyagföld mind kettőjüket oda temeté. A' városból hamar érkezett ugyan segedelem, de mind ketten halva ásattak ki. Ugyanez nap a' boros hordókat pinczébe leeresztő koresolyások ittások igen levén, egy teli hordókat elszalasztottak, mi a' hordó előtt álló egyik koresolyást azonnal megölte, egy mást pedig megnyomorékított. Az illy veszélyes példák gondos vigyázásra serkenthetnek. Erd. Hírad.

M. Vásárhely. Negyed század óta többféle művész szaporodása hazánkban nemzeti fejlődésünk haladásának mutatója: 's mivel mostoha időjárásban is megtermettek azok, bizonyosság, hogy a' Pericles Athenaeje kies ege alatt, mely a' virágzó mezőn szibongó méhek módjára mindent mozgásba hozott, erdőköt 's esermelyeket is megelkeslívte, a' magyar is valahára a' seythiai vad tőkébe oltott görög ággal, nem utolsó helyet foglalna elaz európai műveltség kertében; 's nem sokára a' Karpatokra 's Dacia halmaira szállítandja a' muzsákat a' magyar Apolló (Széchenyi), ha több követője lennének. 'S bár az a' fő, szív és zseb fölbi háromsága olly teljességben ritkaság, vannak még is, kiket tisztelet és szeretet belső napfényen kísér az örökletre viradó éjbe — 's a' kímélődés haladtával többen lesznek, kik azzal, a' mit egy kártyára tennének, egy talentumot emelnek ki, vagy egy nyomorúságban levő jámbor háznép könnyeit saját gyemántaikká változtatják; 's a' sok vesztegetésnek bár egy részével egy sinyleteg intézetet állitván lábra, arany bányát nyitnak a' hazának; vagy azért gyűjtnek, hogy mint a' tenger, a' forrásokat 's folyókat táplálják. E' néhány sora egy m. vásárhelyi új művész támadta nyújtott alkalmat: r. tab. kan-czellista Rajka Péter úr, vele született művészitalentumát gyermek-ségétől fogva nemcsak kitünteté, hanem szünetlen munkával is fejtegetvén, 's a' mathesisi, physikai, chemiai leczkék hallgatásiban szerzett ismeretekkel párosítva, mai napig is mindenkiben haladva, annyira ment, hogy nemcsak minden hangszert, hanem majd mindenféle mesterművet, pontosan 's jó ízléssel meg tud készíteni, úgy hogy (mind emellett józan életü levén) midőn e' készrege tökéletesítésére Bécsbe szándékozik, ha isten a' szerencsés kezdetnek kívánt véget ad, hazánk egy ritka mechanicus várhat belőle. E' czélja elérésire igen szép és jó gitárokat is készít, melyek közül némelyek végetlen srófos kulcsuak, millyeket igen csinosan (alig látszólag) hegedű-re is fel tud illesztni. Van nála szép kézimalom-mintája 's több egyéb. Munkássági állhatosságának próbája egy billiard-pálcza, melyet két ezer különféle apró, úgy szólván búzaszemnyi fadarabocskából úgy rakott mozaik módra össze, hogy a' sok különböző, egy erős 's az idő változásától majd független egész. Honfiaink ezennel felszólittanak, hogy a' hol hazánkban e' szép reményekkel biztató hazánkfia megfordul, őt szép czéljában előmozdítani méltóztassanak! Erd. Híradó.

Kecskemét. Nov. 28án jeles ünnepe volt a' kecskeméti ref. anya iskolának. Ma iktatta t. i. be a' dunáninneni hely. vallási egyházi kerület világi 's egyházi elnökei megegyeztükből a' helybeli egyházi 's iskolai előjáróság' és tanuló ifjúság' jelenlétében, ünnepélyes szertartással, kerületi főjegyző Polgár Mihály úr a' néhai kedves emlékezetü Báthori István úr korán történt elhunytá által megürült theologiai oktatószekebe Karika János urat, a' hazai 's külországi főiskolák' szép reményel biztató neveljét. Ma nyitattott meg az iskola tágas oratoriuma is, elkészülvén benne a' dísz-szószekek olly czélbul, hogy abban illető tanítói felügyelés alatt a' papi szóoklatban (ékezzőlásban) gyakoroltassék vasárnaponként a' lelki-pásztor-ságra készülő ifjúság. Aldás a' szép kezdetre!

Különféle: Mult hó 26án három százados rendalapítási ünnepüket ülék Pozsonyban sz. Orsolya szüzei, Angela Merizia tiszteletére, ki ezelőtt három századdal alapítá bizonyos rendszabályokkal az emlitett szüzrendet, 's kit 1807ben VII Pius pápa ő szentsége szentek sorába iktatott. Ez ünnepet valamenyű magyarországi Orsolya-zárda ugyane' napon ülék; legdiszesb pompával azonban Pozsonyban, hol a' rend tágas sz-egyháza nem vala képes magába

fogadni a' számtalan, csapatonkint falai közé tóduló buzgó nézőket. — Pesti nemzeti színházunk föntartását elősegíteni kívánó buzgalombul t. Zemplény megye KK 's RR tíz részvényt válloltak el t. Pest megye fölszólítására, 's a' kifizetendő mennyiség bészdesését a' járásbeli tisztségekre bízák. — Szécs-Keresztúr falu (Zemplény megyében) határin hiteles tudósítás szerint dűsan fizetendő köszénbányákat földöztek föl. — Eszterházy Pál hg e' napokban szándékozik Bécsből követségi helyére indulni Londonba. — Esztergamban nov. 14's 15én éjjel 11 óra tájban erős vörösség vala látható az égen, mit előbb sokan távul égésnek tartottak; utóbb azonban éjszaki fénynek ismértek. Ugyanazt láttak több helyen is országsszerre.

A' m. t. társaság, nov. 28. tartott kis gyűlésében nemelly belső dolgain kívül: I. kihallgatván az illető bírálok' előadásit, Invelelési 's egy dramai munkát nyomatatástól elmozdított; az elsőbbik jel-szava: „Tanítsd jól a' gyermeket az ő újának módja szerint, még mikor megvénhedikis, el nem távozik attól.“ II. A' Tudománytár' számára beküldött egy törvénytudományi értekezés vizsgálat alá bocsáttatott; Podhradeczy József l. tagé pedig „Káldy Györgyről mint egyházi szónokról“ Szilasy János r. tag' ajánlatára abba felvétellett. III. Sár-váry Pál l. t. a' mathem. műszólárhoz pótlékokat küldött. — A' társaság' gyűjteményei következő ajándékokkal növekedek: A' könyvtár' számára: 1.) Magda Pal l. tagtól: a) a' mezei gazdaság' philo-sophiájának szabásai szerint okoskodó gazda, S. Patakon 1833. b) Az embernek eredeti formájáról programm, Pesten 1837. c) De schola, quae genio saeculi obsequitur, splendidissima, quae eum emndat, optimá, programma, Pest, 1836. d) Meisznische Land- und Berg-chronika, Dresden 1590. — 2) Pintér Mihálytól: Örömdal a' Pesten épült m. színház' megnyitása' alkalmával, Pest, 1837. — 3) Gasparich Kilitól: krakói házi ésnri való kalendáriom. Pozsonyban, 1729, 1731, 1732, 1733. — 4) Puky Jánostól: Károli Gáspár' bibliája. Visol, 1590. — 5.) Szalé Lajostól: Selectiora adagia latino-hungarica, studio Petri Kis Viczay. Bártán. 1713. — 6) Thassy Mihálytól: lugdunumi diák biblia, 15'5. — A' kéz rattár' számára, Király Antaltól: első Leopoldnak 1695ben költ eredeti leírása Csongrád vármegye' rendeihez a' foritok' beváltása ügyében. — A' pénz gyűjtés' számára: 1) Egyed Antal l. tagtól, 3 darab római pénz. 2) Szalé Lajostól 10 ezüst 's 17 részpénz 3) Prikel Lajostól, 3 darab ezüst pénz.

A' pestbudai hangász-egyesület 15ő műelőadása e' folyó 2dik hangászati évben dec. 25kén (Karácsona napján) este 6 órakor lesz Pesten a' k. városi nagy redout-teremben, mely alkalommal 1) Mozart G-moll symphoniája 2) Beethoven oratoriuma „Krisztus az olajfák hegyén“ 3) Haydn kardala „a' vihar“ adatik elő. A' nagy tanácsnak f. e. dec. 3kán tartott üléséből Róthkrepl Gábor titoknok.

Cselko István magyar nyelvtanító a' pozsonyi akademián, f. é. nov. 30án délelőtti 10 $\frac{1}{2}$ órakor élte 66ik évében elhunyt.

SPANYOLORSZÁG.

Azon cortes határozatot, mely a' baski tartományokat minden ós idők óta használt szabaditekaiktól megfosztja, már életbe kezdik léptetni a' királyné sergeitül elfoglalva tartott helyeken. A' csemp-örség (Douaner) behozata Bidassoa balpartján ellenállás nélkül ment véghez, mert száikség esetére elég katonaság volt jelen, mellyel a' fegyverrel elfo-lalt tartományban minden hosszas gondolkodás nélkül élhettek volna a' végrehajtó hatóságok. De San Sebastian 's Bilbaoban, hol a' lakosok annyit áldozának föl az alkotmányos ügy-nek, igen fájdalmas hatást szűle a' csempörök megérkezete. Bilbaoban ez új tisztviselők megjelente alkalmasint kedvetlen események-re szolgáló alkalmul, mert ők a' csempezés megszüntetésit leg-veszélyesb csapásnak tekintik, mi kereskedésüket érheti. — A' barcelonai választáskor elfogott rendezavarókat Cuba szigetre viteli büntetésül a' kormány. — A' Gaceta de Madrid nov. 11ki száma ren-deletét közli a' királynénak, mellyben a' f. évi költségek földözésire okozott corteshatározatot a' Cuba 's Puertorico szigeti zárdák vagy-onának eladatása 's rendkívüli hadiadóbul bejövendő mennyiség iránt minden pontjában megerősíti. —

Madridi lapok nov. 14rül híreket közlenek a' cortes előmunkálati ülésiről. A' tanács nov. 13án délután 1 óra tájban nyitá meg ülését, mellyen 46 tanácsos vala jelen. A' ministerelnök fölolvása a' királyné által nevezett új tanácsosok névsorát, 's Castrotorreño hg mint legidősb tanácsos foglala el az elnökszekeket, mit azonnal biztosság-nevezés követe a' tanácsosok megbízó leveleik megvizsgálatására. — A' követkamrában 86 követ volt jelen, 's Zumalacar-guy, mint legidősb követ ideiglen átvevé az elnökséget, ezután vizsgáló biztosságok választottak, valamint a' tanácsban, 's a' gyű-lés eloszla. — Másnap néhány tartomány megbízó-levelei kielé-gítőknak nyilvánittatván, helybenhagyattak.

A' kormányzó királyné egy újbb határozata rendeli, hogy a' haza gyernekeivé fogadja azon hősök családait, kik 1822 óta a' szabadságért esatamezőn veszték életüket. A' kormány hivattal ruházandja föl azokat, kik észtehetségikkel használhatnak hazajóknak; a' többi pedig nyugdíjt kapand a' cortestül. A' volt sz. Ferencz szer-zetbeliek sz. egyházát nemzeti Pantheonná szándék alakítani, azok

holtteste számára, kiket legalább 50 évvel holtuk után e köntösre méltóknak ítélend a' cortes. — Valdiviejo marq. legközelebb átnyújtá a' kormányzó királynéknak a' Spanyolország 's Mexico közli békealkut 's barátságos egyezést, mi az országra nézve némi hasznot árasztand.

Narbonnei telegrafi sürgöny szerint a' lázadók nov. 9ikén Cabrera vezérlete alatt, meghallván Oraa közlegését, Valencia vidékét sietve elhagyák. Oraa megjelentekor a' Huertában Cabrera valamennyi rabló-csoportostul már Murviedron át ellillant, 's hét zsákmánnyal rakott szekérrel Cantavieja felé iramlott oly gyorsan, hogy nov. 10én már minden üldöztetési veszélyen túl volt. Catalonia partvidéken nov. 13án ismét kegyetlen pusztításokat vittek véghez a' carlosiak. — A' trónkövetelő nov. 8án még Amurrio helységben tartózkodék Bilbao 's Orduna közt. Tiszteit egy részének elbocsátásával 's megváltoztatásával igen sokat ártott magának Carlos, mit még öregbit azon körülmény is, hogy Madrid ellen indultakor igen fényes ígéretekkel buzdítgatá őket, miknek teljesítéséről most semmit sem akar hallani. Valamennyi zászlóalj igen sajnós helyzetben van, némelyik száma felére, másoké pedig harmadára olvadt; ebből könnyen ítélni: mennyi hitelt adhatni azon lapoknak, mik a' trónkövetelőt mármár ismét indulandónak mondják a' főváros ellen. Huzamos ideig pihentetheti még Carlos sergeit, mielőtt komolyabb vállalatra vezérelhetné. Egyébiránt most személyesen viszi a' főparancsnokságot a' trónkövetelő, míg tábornokival ismét békét nem köt, a' tábornokkar vezérletét pedig Morenora bízá.

Navarrai határszélekről nov. 18ról a' Sentinelle des Pyrénées ezt írja: „Vilareal, Zariateguy 's Latorre Simon tábornokokat a' hadi törvényszék egy ítélete, mely azonban még valóságot vár, megfosztá parancsnoki hivataljoktól. Nov. 10én Garcia tábornok nyolcz napi engedelmet adott hazájokba távozásra a' navarrai zászlóaljoknak. Az estellai carlosi junta Bastan völgybe helyezé át üléshelyét. Uranga, carlospárti parancsnok, nov. 12én Guetariához közelítvén, néhány bombát vetett ez erősségbe; mik azonban igen csekély kárt okozának, 's az őrség vitézül visszaveré a' lázadókat, kik holtakban és sebesültekben 100 embernél többet vesztenek. Bobada marq., kit a' trónkövetelő ideigleni hadministerré nevezé, nem fogadá el e' tárczát, 's Guergue kineveztetése is még további valószínűsít vár. Buerens tábornok e' napokban egy század könnyűlovassal Vitoriaiba érkezék; de csakhamar ismét elhagyni lón kénytelen e' várost, mivel parancsot kapott Esparteroval Navarrában egyesülésre. Pennacerradat legközelebb elhagyá a' carlosi őrség. — Madrid ismét nyugtalanság színhelye készül lenni; nov. 10én ugyan is las Cirsas utcában egy férfit fogott el a' rendőrség, 's ez hír szerint ama' nevezetes Batannero kanonok, ki 1822ben 's 1823-ban mint hatalmas pártvezér, még inkább pedig 1835iki Castiliában rontása által annyira elhíresült. Ezen elfogatás nagy fontosságú felfödözésekre szolgálhat alkalmul, mivel e' férfi minden esetre carlosi kém, 's mint olyan az agyonlövését semmi esetre nem kerülendheti el. Egy Padre Eterno nevet viselő carlosi csapatvezér Colmenar - Viejo, őt leguanyira a' fővárostul, elfoglatá. — Olozaga azon beszéde, mellyel a' cortesben Fontan követet kigúnyolá, ki az almadeni kényesobányákruli vitában mondá, miszerint rossz következménynek tartja hasznaitól megfosztatását a' hatalmas Rothschild háznak, melly nagy befolyásával könnyen árthat a' spanyol hitelnek, igen élénk tetszést nyert ország-szeret; főleg pedig e' szavai nyerték meg a' közvélemény tapsát: „Kívánom, hogy a' spanyol nemzet ezentul is ellensége legyen a' szerzetesi kényuraságnak, hogy olly szilárd 's erős kormányval bírjunk, melly minden kicsapongást féken tudjon tartani, 's hogy cortesünk köztiszteletet küzdjön ki 's biztosítson magának; ezek azok, miket én kívánok, 's ha e' kívánatom teljesülendnek, akkor ugyanazon kereskedőházak, mellyek most megvetéssel tekintnek ránk, önkényleg jövendnek hozzánk 's kínálандnak meg pénzükkel egy olly nemzetet, melly jól kormányoztatván, tudni fogja, mivel, vagy honnan kell adósságit visszafizetnie.“ — Most ellenben, ha valaki pénzt kölcsönöz Spanyolországnak, vigasztalja magát bátran azon angol hajókapitánnyal, kihez irlandi szakácsa, miután egy ezüst edényt tengerbe ejtett, e' szókat intézé: „Pray, Sir, is any thing lost, when you know, where it is? (kérem uram, elveszettnek mondhatni é azt, minek hollétét tudjuk?) — Miig a' polgárháboru szakadatlanul ostorozza a' szegény spanyol földet, ez utóbbinak keble anyáskodólag gondolkodik magzatiról; néhány nap előtt ugyanis déli Spanyolországban véletlenül igen dús köszvénybányára bukkantak, melly czélszerű műveltetés mellett szép jövedelem-águl szolgál. — Oraa tábornok nov. 15én Valenciába érkezék, sergeit pedig Murviedroban hagyá, Cabrera Utiel felé futott csapatival, oly gyorsan, hogy az alkotmányosak bajosan érhetendnek nyomába. — A' barcelonai nemzetőrök szigorun bünhődtek féktelenkedésökért; Meer b. pedig kétezer önkénytest parancsolt kiálltatni Barcelonában, 's Cataloniában minden nőtlen 's özvegy gyermektelen férfit 17—40 év közt mint ujonczot ezredekre soroztatni. — Tristany 3 ezer lázóval Puycerdat készült megtámadni. Malagában nov. 10én Palarea tábornok kiűtött nyugtalanságok következtében ostromállapotnak nyilatkozatá az említett várost 's a' kormányzót nyolcz kolompossal Cartliagenába küldé, hol szigoru ílélet várokozik rájuk.

A' harcmezőről érkezett nov. 21iki telegrafi sürgönyök szerint, említett hó 20án Urbistondo Puycerdanál egyesülvén Tristanyval, a' carlosiak rövid puskázat után két falonküli házat fölgúj-

tottak; Espartero pedig, Pamplonában hali törvényszék ítélete következébe Leon Iriartel, Tiradous ezrelest, a' parancsnokot, 's hét altisztet agyonlövete, a' többi tisztet pedig két hónapi fogságra küldé Oentába, 's maga sergestül Valcarlos felé szándékozik nyomulni, hol könnyen kardélre kerülhet a' dolog, mert Garcia 's Goni tábornokok 15 zászlóaljjal készülnek azon vidéken utját állani.

A N G L I A.

A' királyné nov. 16án Terceira hget 's hgnót magányos ki-hallgatásban részesíté. — A' ministeri lapok igen örvendnek, hogy Abercrombie urat nem csak ellenzés nélkül, hanem általános egyhangu jóváhagyással választá meg ismét elnökül az alsóház. A' M. Chronicle azt rendkívüli diadalul tulajdonítja pártjának, melly most birtokában levén a' statuskormányának, tetszése szerint nevezhete házelnököt, 's minden ellenzés nélkül; míg a' toryk 1835ben, midőn ők ülének polczon, nem valának képesek hasonló eszközteleni, A' M. Post ellenben véli, miszerint a' toryk könnyen meggátolhatják vala Abercrombie ismét megválasztását, ha ezt egyébiránt cselekedni akarják; de R. Peel igen szép elvekből minden személyes ellenzésről lemondá. Ugyan R. Peel fáradozásának tulajdonítja a' ministeri Courier is, hogy a' toryk előbbi a' Timesban nyilvánított szándékjok ellenére minden ellenzésről lemondva, egészen Peel bölcs vezérletére bízák magukat; — alkalmasint ezért siete tehát olly igen vissza hazájába ez utóbbi, mert félt, hogy meggondolatlan pártja ellenzésre bözönkedik 's kudarcot vall. A' Courier egyszersmind élénkül magasztalja a' reformereket, kik, mint mondja, elég nagy számmal jelentek meg a' választási napon az alsóházban, noha már három nappal azelőtt híre szárnyalt, hogy a' toryk nem merészek ellenzését támasztani az elnökválasztás iránt. Az említett lap ezt az egész jövő ülésre nézve jó következménynek tekinti, 's reményli a' választásról vitázakor is elegendő számban megjelenésüket, hogy a' toryk gáncoskodásának hathatósan vethessenek szükséges gátot.

Nov. 18án Covent-Garden színházat látogató meg a' királyné, hol szinte minden korláton túlesapongó lelkesülettel fogadták. A' királyné vidáman kaczagott, midőn a' tolongásban izzadó vaskos gentlemanek rimánykodva kiáltozának a' színpadra: „Igazgató! sok az ember! ki velők! A' kir. páholy mellettükben gyönyörű lyánykoszoru díszlett, mind a' királyné udv. hölgyei. — Kabineti tanács következtében, Goode kapitányt, ki nem rég a' st. jamesi parkban ő fölségét megtámadá, nem a' westminsteri, hanem a' királyné törvényszéke előtt ítélek el, 's mivel még a' vallás alatt is nyilvános jeleit adá az örültségnek, mit orvosok is bizonyítának többszöri vizsgálat után, az esküttek kimondák rovid tanácskozásukat végezvén, e' szót „észbeteg“, 's Goode, bár mint fenyegetőzők is kir. boszúja dühével, a' chatami észbetegek kórházába viteték. — O'Connell-Morgan (O'Connell idősb fia) lemondani szándékozik a' meathi követ-helyről 's magas stathivatalat vállalni. — A' glasgowi egyetem lorderectorává ismét R. Peel választák; de ellenzéssel. O'Connell 's ki volt e' hivatalra jelölve. — Pozzo di Borgo gr. orosz követ Londonba érkezvén, azonnal hosszas beszélgetést tartott Melbourne lorddal. —

Nov. 19én a' királyné szokott önnepi szertartással megnyitá a' parlamentet. A' Buckingham-palota 's lordok háza körül számtalan sokaság várokozá a' királynéra, 's kendőzetlen öröm kifakadásival fogadá a' kétóra tájban azon renddel érkező fiatal fejdelemnőt, mellyel az a' guildhalli lakomára kocsizott. Midőn az álgyurobaj Buckingham palotából elindultát jelenté, már annyira tömve volt főleg peer-nökkal 's egyéb fehér köntösű tollas fejű hölgyekkel a' ház, hogy az idegenkövetek nem is igen kaphattak helyet. Kent hgnó, Sussex 's egyéb kir. családtagok előre haladván a' lordok házában, trombita-hars közt megjelent a' királyné heroldokkal 's fő status-tisztviselőkkal, hab-eiyem fehér ruhában, balvállán térdszalagrenddei 's gyémántdíszszel fején, nyakán 's füleiben. Tróura lépven, vállairatevék a' vörös bársony palástot. Ezután leült 's hasonlót cselekvésre szólítá föl a' lordokat. Ez megtörténvén, a' fekete botu bevezető az alsóházba távozek, 's néhány pillanat mulva az elnök számos alsóházi taggal megjelent, kik olly tüzesen tolongtak a' sorompokhoz, hogy sokan, főleg a' vaskos pudding-testűek, föl-fölkialtani lőnek kénytelenek. Csönd bekövetkezte után az elnök szókás szerint üdvözlé a' királynét, 's ez következő, hangosan 's érthetőleg szavalt, trónbeszédet tartott: „Mylordok 's uraim! Jónak vélem Önöket az előbbi parlament-elosztatás után legrövidebb illő hártáridő mulva, országos ügyek elintézésire összehíni. Nagy örömmel vevém valamennyi külföldi hatalmasságtól jóakaró érzelmeik 's legkomolyabb kívánatuk határozott biztosításu baráti összeköttetésüknek velem folytonos föntartása iránt, 's örvendek azon kilátásnak, miszerint hatalmamban leend alattvalóim érdekeit legjobban előmozdítom midőn a' béke kedvezésit biztosítom számukra. Sajnálom, hogy Spanyolország még folyvást polgárháboruban sínylik. Koronám tartozását Spanyolország királynéja iránt, a' négyes szövetség hártáratihoz képest, folyvást híven teljesitem. Parancsolóm Önök elibe terjesztetni azon kereskedési egyezést, mit Peru 's Bolivia egyesült republicákkal köték, 's rövid idő mulva más hatalmakkal alkudozásim hasonló következményit reményilem Önökkel közölhetni. Alsó-Canada tartomány helyzetét komoly fontolatukra bízom Önöknek. Uraim az alsóházbul! A' trónváltozás új intézkedést tesz szükségessé a' háztartási költség iránt. Elődimúlt az országnak adott örökös jövedelmeket tökéletesen Önök rendelkezési alá bízom, 's parancsolám minden e' tárgy szigoru vizsgálatára szükséges okleve-

let elkészítettetni 's Önök elibe terjesztetni. Lelesülve azon kívánattól, hogy a költségek valamint ezen, úgy mind a egyéb kormányzati osztályban, illőleg korlátoztassanak, egyszersmind azon bizalmat táplálom magamban, miszerint Önök készséggel teendnek illő rendszabályokat a korona becsületének 's méltóságának föntartására. A jövő évi hivatalos költségek jegyzéke készül 's annak idejében közzétetni fog Önökkel. Parancsolám, hogy minden országos tisztviselési ágban a legnagyobb takarékoság uralkodjék. Mylordok 's uraim! Külbéke 's belnyugalem, mik most szerencsére uralkodnak, igen kedvezők olly reform- 's javító rendszabályok tekintetbe vételére, mik szükségesek vagy hasznosak találnak lenni, 's Önök figyelme természetileg azon folyamára forduland a törvényhozásnak, mit az előbbi parlament szükséges fölösztatása félben szakasztott. Az irlandi szegények állapotjárul vizsgálat következményi már a parlament elibe terjesztvék, 's Önök föladata leend arról tanácskozniok: nem kívánja é józan okosság, hogy a törvény néhány jól rendezett segédeszközt határozzon azon ország szegényeinek? Az irlandi nagyobb 's kisebb városok hatósági kormányzata is jobb rendezést kíván. Azon törvények, mellyek szerint Irlandban a tizedet szedik, átnézésre 's javításra várnak. Meg levén győződve, miszerint jó és szilárd törvényszolgáltatás első kötelességi közé tartozik a fejdelemnek, azon rendszabályokra vezérlem Önök figyelmét, mik az ország törvényeinek javítására Önök elibe fognak terjesztetni. Az Önök elibe adtam kérdések magas fontossága, 's igazság és pártatlanság azon szellemében fölvetelük szüksége, melly legjobb reményt nyújt azok szerencsés 's hasznos végbehajtásukra, nem fogja Önök figyelmét kikerülni. E parlament összegyűltekor — az elsőnek, melly uralkodásom alatt választaték — rendkívül ohajtom Önök hűsége 's bölcsesége iránti bizalmamat nyilvánítani. Azon fiatalok, mellyben az ország fejdelemségire szólta hivatásom, még parancsolóbb kötelességemül teszi, az isteni gondviselés ótalma alatt, bizalmamat Önök szíves segédmunkálatiban 's egész népem szeretetiben helyzenem. — Ezután visszavonult ő fölsége, 's néhány pillanat mulva álgurobaj 's népriadozás jelenté Buckingham palotában visszakocsztát. Miután a lordkancellár elfoglalá helyét a gyapjúzsákon, Sussex hg fölkelt a legszélső jobboldali minsterpadról 's a válaszfölriratot indítványba hozá, reményét fejezvé ki az iránt, hogy az áltelleni tisztes hg (Wellington) a ház ministeri oldaláról jövő indítványokat, mennyire az töle eszközölhető, mindig támogatni fogja. (Halljuk! 's nagy tetszés.) Az indítványzott ministeri válaszfölrirat szokás szerint csak viszhangja volt a trónbeszédnek, 's miután azt Portman l. 's Wellington hg hathatósan támogatták, szavazat nélkül elfogadtaték. Az alsóházban Leveson l. hozá indítványba a válaszfölriratot, Gibson Craig támogatása mellett. Wackley radical követ választói megbízatásából több kérdést intéze a ministerrekhez, mik a torypártot kacajra fakaszták. Leveson l. pontul pont-ra ismétlé a trónbeszédet, 's többi közt ezeket mondá: „Angliának peruvali kereskedési egyezése bizonyosan nagy örömet szült. Igaz ugyan, kereskedésünk nem rég hathatós csapást szenvedé; de illyes mi minden kereskedő országban időről időre meg szokott jelenni, 's véleményem szerint azt semmi kormányrendszer nem képes elhárítani. Kézműgyártóink sokat szenvedtek; de ha az előbbi időkben illyes alkalomkor véghez vinni szokott kicsapongásokat mostani példás türelmü viseletével hasonlítom össze napszámos osztályunknak, valóban tetszésemet kell aziránt kijelentnem. (Halljuk!) E jelenet nyilvános tanujele a népértelem előhaladtának, 's azon bizalomnak, mellyel az egész ország kormányunk iránt viseltetik. (Halljuk!) D. Carlos ügye Spanyolországban legroszabb lábon áll; a főváros ellen intézett merénye nyomoru véget vón, 's a békevisszaállítás Spanyolországban Anglia közbenjárulta által már nincsen távul, főleg azért is, mivel Franciaország teljes erejéből törekszik e' czélra Angliával. (Halljuk! különbözö értelemben.) 's a' Franciaország 's Anglia közti barátság nemcsak Spanyolország megnyugtatására, hanem az egész világ csendére nézve rendkívüli fontosságú (Tetszés.) A trónbeszéd igen nevezetes része Canadát illeti. Reményem, a parlament valamely nyugtató rendszabállyal ismét helyre állítandja azon jó egyetértést, mi annyira szükséges minden gyarmat 's anyaország közt. (Tetszés.) Az irlandi kérdésekre térvén Leveson, a tized- 's testület-kérdés-eldöntést a tavalyi törvényjavaslatok értelmében, elkerülhetlenül szükségesnek mondá, 's egyszersmind szerencsét kívánt a ministereknek, Irland javult erkölcsi állapotjához, hol az előbbi pártúh- sarulte vétségek majd egészen megszűntek. („Ó! Ó! követh. 's ez darab ideig tart így.) Még aziránti örömet is szükségesnek tartá kijelenteni a szónok, hogy azok, kiket annyiszor vádolának rendkívüli hő buzgásról hazájokért, most hűségüket az általános társulat fölösztatásával kétségtelenül bebizonyíták, 's így még színet is kerülük az igazgatásnak. (Halljuk!) Zárókérdés a háztartási költség-megajánlásra tért a szónok, 's e' részben bőkezűséget javasolt a háznak. Miután Gibson Craig támogató a válaszfölrirati indítványt, melly mindenben a felsőházhoz hasonlita, a házelnök fölolvasta azt, 's Waekley (Finsbury radical követe) kérmény beszédben korholá a ministerséget, melly után következő indítványt tón: „Kötelezze magát a válaszfölriratban, hogy a mostani ülésben e' három rendszabályt: választásjog kiterjesztése, titkos szavazás, 's megrövidítése a parlamentnek, kivándja. Molesworth, Hume, Leader, Ward 's Grote uu. támogatták ez indítványt, Russell J. 's Peel R. pedig ellenzék, 's szavazáskor 509 szóval 20 ellen mellőzé azt el a ház. — Harveynek egy indítványa a korona-jövedelem 's nyugdíjjegyzék iránt szavazás nélkül megbukott. —

Ugyane' napon a munkarend (the sedentary orders) fölolvasta után következő indítványokat hirdettek ki: a kincstári kancellár biztosság-alakítás iránt a háztartási költség előleges vizsgálatul; Russell J. Irlandban szegényi törvények 's hatóság javítás behozatala iránt; Grothe titkos szavazásért parlament-választásoknál. (Nagy tetszés.) Brotherton aziránt, hogy éjjeli 12 óra utánsemmi új tárgyat ne vegyen vitatás alá a ház, a megkezdett vitákat pedig mindig másnapra hallassza. (Brotherton a mult parlamentben soha nem szólott; de az éjjelt rendszeren ő szokta megjelenteni). Végre Leader, Alsó-Canada ügyének megvizsgálata iránt. — A felsőházban következő választás olvasá föla királynénak a lordkancellár a válaszfölratra: „Mylordok! Köszönöm Önök hű válaszfölrátát; élénk örömmel értem, miszerint Önök azon külön rendszabályok vizsgálatára tökélték magukat, miket figyelmökbe ajánlék. Egészen számolhatni vélek Önök hűségire szolgálatomban 's ügyekezettükre az ország jóléteért 's nyugalmaért. — Roden l. ezután a trónbeszéd azon részét, melly Irland nyugalmas állapotjárul emlékezik, valótlannak nyilvánítá, mit Mulgrave l. megczáfolni igérkezék. Egyébiránt londoni lapok határozatlanságrul vádolják a trónbeszédet, melly szerintük tory vagy más egyéb ministerségtől is származhatott volna. Meg kell azonban itt gondolnunk, hogy a kormány általános megegyezésből származott válaszfölriratot kívánt, 's ezt egyébkint nem érthette volna el, 's e' szerint kénytelen vala kissé kedvezni a conservatíveknek. E körülményből némelylek márközéltést vélek következethetni a ministerség 's conservatív párt közt, főleg mivel Russell J. olly határozottan ellenzé Waekly indítványát; ezt azonban csak a jövő fogja megfejthetni. — Gosford l. az alsó canadai kormányzó eddig két rendszabállyal törekvék az ellenzés lépésit hátráltatni. Először ugyanis a békebirákat 's nemzetőrtsz. eket lelevé hiatalaikból, azután nyilvános fölösztásban minden függetlenségi nyilatkozatra czélzó gyülekezetet eltöltött.

Nov. 22én a felsőház nem tarta ülést, 's az alsó is csakhamar eloszlott, miután Leader hosszas beszédét a képviselői rendszerjavításról (titkos szavazásról, rövid parlamentről 's választásjog-kiterjesztésről) különböző érzelm-nyilvánítások közt végig hallgatta. A' nov. 21iki gyűléshez pótléku jelentik az esti lapok, hogy végzető felé Brotherton azon indítványa, miszerint minden parlamentülés csak éjjelig tartson, 76 szóval 26 ellen megbukott. — Nov. 21én a palmalli reform-clubb házban száznál több szabadelmű követ gyűlést tartott, hol O'Connell indítványára, mit Ellice ur 's Ebrington l. támogattak, küldöttség nevezeték Russell J. lordhoz, őt arra kérendő, hogy a választó biztosság kineveztetését addig halassza el, míg a választási pörök iránti törvény-határozat kijavítva leend. Az egész tárgy alkalmasint már a legközelebb ülésben előforduland, 's így, mint a Courier véli, az egész tory-féle választási összeesküvés dugába dülend.

A' Spectator szerint Wood alderman következő körülménynek köszönheti baronetté lételét: „Kent hg pénzzavar miatt külföldön élt, midőn nője lebetegülése közelité. Wood aldermant ekkor azon hazafui kívánat lelkesité, hogy ama' gyermek, melly egykor talán Nagybritannia trónjára lépend, angol földön pillantsa meg a napvilágot. Hogy ezt eszközölhesse, saját pénzéből kölcsönzött nevezetes mennyiséget Kent hgnek, mit csak huzamosb idő után kapott vissza 's így születeték aztán Victoria királyné Angliában.

F R A N C Z I A O R S Z A G.

(Gazette.) Jelenleg a' ministeri 's baloldali lapok közelítésre törekszenek pártjokat birni, melly aztán az új többséget fogná alakítani. E' szerint bizonyosnak mondhatni, hogy Dupin, Thiers 's Odilon-Barrot uraké leend a többség 's a megbukott doctrinaireket, mindenkor kudarcz érendi. —

A' Moniteur Parisien és Charte nov. 20ról ezt írja: „Achmet, kétkedvén, jó sikerrel folytathatásán a' francia seregek ellen kezdett háborúnak 's részint meg levén győződve fővárosa visszavétele lehetségeserül, részint pedig látván az arab törzsöknek töle elpartolásukat 's francia hatóságoknak hódolását, eltökélttnek mutatkozik béke-ajánlásra 's elfogadásra. Ennek következtében ugyanis legközelebb meggyőzöttnek nyilatkozik 's Franciaország parancsít teljesíteni készségesnek. A' bey, a' sivatagból, hol pillanatnyi menedékre talált, titkokát 's egy maraboutot küldé Constantinebe, minden áron számára békét szerzésül. — Constantine öröszége e' pillanatban következő katonaságbul áll: a' város bevétele után érkezett 61 sz. serezed, vagy 1500 ember; 1300 főnyi könnyű gyalogság; 400 afrikai lövész; 400 főnyi idegen csapat; 200 pattantus; 1000 árkász 's mérnök; 's 50 bugiai önkénytes, összesen 3950 ember, kik közül 3500 fordítható tettelegi szolgálatra. Az ostromkor elszéledt lakosok százankint térnek a városba vissza 's már bizalommal kezdnek a' francziák iránt viseltetni. „Gy magányos bonai levél, mellynek írója olly magas helyzetü, hogy Constantine ostromakor történt minden rendeletrül tökéletesen kell értesülve lenni, következő nevezetes adatot foglal magában: „A' hadsereg olly vitéz elszántsággal viselé magát, hogy valóban minden jutalomra 's kitüntetésre a' szó legtágabb értelmében méltónak kell minden egyes tagját mondanom. Katonai dicsőségünk fényes lappal gazdagítá évkönyvinket. 's mi okozá e' szép sükert? A' történeti igazságnak tilos elhallgatni azon körülményt, hogy a' főkormányzót életétől megfosztott golyó egyszersmind a' város átadatását eszközölte. Azon pillanatban, midőn Damrémont dicső halált nyert jutalmul fényes pályájáért, már elhatározva volt nála a' sereg hátrahúlé, noha még nem adott nyilvános parancsot reá. Az élelemsze-

rek hiányzottak, 's a' pattantyusságnak még csak 80 töltése volt; Achmet álláspontja fenyegetőnek látszik; ez iszonyu szó: „lehetetlen“ már egy órával a' határozó lövés előtt lebbent el Damrémont ajkáról; 's én részemről már előre értesülve valék a' másnap megkezdendő hátrálás iránti szükséges rendelkezésről. Alig jutott azonban az elszánt bátorságu öreg Valée kezeibe a' parancsnokság, 's ő azonnal mindent kockára tenni, 's győzni vagy halni volt elhatározva. Egészen új 's ugyszólván rögtön hevenyészett felelőssége valóban nagyobb cselekvési tért engedte neki, mint az, mellyel folyvást győtré magát vitéz elődje, ki a' munkálati tervet készíté, azt lépésről lépésre figyelmesen követé, 's az egésznek hátortalanitobb pontjait kiösméré.“

A' Temps szerint Valée tábornagy visszatérni szándékozik Franciaországba, hol legelső változáskor ministeri tárca várakozik reá; más lapok szerint ellenben a' kormány újabb hízelgő fölszólítást bocsátott az agg hőshez, mellynek következtében az minden esetre Afrikában marad, hacsak egészségi állapota mulaszthatlanul szükségessé nem teszi visszatértét. — Brossard tábornok levelet nyilványit a' Gazette de Franceban, mellyben jelenti, hogy tökéletes szabadságban Port-Vendresba érkezék. —

Hiteles magányos tudósítás szerint Bordeauxban legközelebb gyalázatos kegyetlenség ment véghez. Egy amerikai hajó alparancsnoka t. i. megkötötten szakácsa kezeit, azokaál fogvást a' főárbocközép vitorlarúdjárta függeszteté őt. E' szerencsétlen kiállítására számos ember seregle össze a' parton 's több fiatal ember naszádra szállott segítségire sietendő. Már az amerikai hajó hágsóján volt közülök kettő, midőn a' hajón a' hágsót tartó kötelek elvágatván, a' két nemeskeblű ifju vízbe zuhant, 's egyike azonnal meghalt, a' másik pedig tetemes sebet kapott; a' partokon összetódult sokaság erre dühösen a' hajót akarta megrohanni, 's csupán az oda sietett fegyveres erő menté meg méltó büntetéstül a' hajóparancsnokot, kit azonnal börtönbe vittek, 's a' szegény szakácsot még jókor leszabadították kellemetlen légfürdőjébül. — Montfaucanban nov. 8án egy térítő számos hallgató előtt egyházi beszédet tartván, az egyik karzat, mellyen mintegy 300 ember foglalt helyet, leszakadt 's 50 embert kisebb nagyobb mértékben megsértett. Tíz közülök még életveszélyben forog. Egy asszonyt, hat élő gyermek anyját, halva huzának ki a' romhalom alul. A' megyeispán azonnal fölszólította a' községi előljároságot: adná be azok névjegyzékét, kiknek e' szerencsétlenség következtében segítségre van szükségök, hogy tüstint enyhíteni lehessen szomorú sorsukat. — Menonville francia biztos Abdel-Kadernél Mascarában előbb Zaccar nevű fiatal tunisi tolmácsát, azután pedig önmagát főbe lövé. E' gyászos kettős gyilkolást agygyuladásból támadt örültségnek tulajdonítják. — Bastiában (Corsicában) Sebastiani tábornokot 81 szóval 62 ellen választák meg kamarai követül.

Granville l. helyébe Aston urat nevezé ki Franciaországban követté az angol kormány. — St. Hubert tábornokot 's még más két személyt, kik 1830ban nyugtalanságot gerjesztének Franciaország nyugati részeiben, a' szokott ítélőszék halálra ítélte, az orleansi eskütszék pedig mind a' hármát fölmenté. — Hugo Victor nem rég a' Théâtre Français igazgatója ellen vádat támasztá, mivel az, szerződés ellenére, dramáit nem játszátá, 's ezért 30 ezer franknyi kárpótlást követelt rajta. (Franciaországban darabja minden előadásától bizonyos tiszteletdíjt kap a' színműrő.) A' kereskedői törvényszék 6 ezer frankot rendelt kárpótlásul a' költőnek 's egyszersmind határnapokat tüze ki, mellyeken az igazgató adni köteles dramáit, még pedig olly megjegyzéssel, hogy minden e' határidőn túl eső napért, nem előadás esetében, 150 franknyi kárpótlást tartozzék fizetni a' költőnek. Bizony furcsák a' francia színműköltők; nem tudnak megelégedni azon dicsőséggel, hogy elmeszüleményök színpadra kerül, a' rosszul játszó színészek megtapsoltatnak, 's az igazgatóság jövedelme szaporodik. — A' „Code Civil“ egyik szerkesztője, Honoré Muraire gr., Parisban 87 éves korában elhunyt. — A' poitiersi ellenzési lapot (Echo du Peuple) múlt hónapban rövid idő alatt 23adszor állíták törvényszék elé 's a' megyei eskütszék 23adszor menté föl azt minden vád alul. —

B E L G I U M.

Brüssel nov. 16kán. Miután a' képviselő kamra hetekig tanácskozáék a' vámlajstrom-módosításról, a' nélkül, hogy az iránt tisztára vergődhetett volna, végre nov. 11kén a' külügyi pénzüvészlón tárgya hosszas vitának szöbe jött ez alkalommal Belgium viszonya Hollandiával, 's a' bel és külminister állítása szerint a' múlt év óta nem történt abban semmi változás. A' követek közt különösen Brouckere figyelmezteté a' kamrát, miképen büszkélkedhetik Belgium jelen állapotjával, 's bárha kész is akármikor egyezkedni Hollandiával, úgy sem vallja kárát, ha kívánsága nem teljesül. Hollandiában nyög mindenki az adó terhe alatt, Belgium ellenben erőtetés nélkül viszi a' statusköltégeket. Lassanként megszokták már a' belgák a' szerenc és status in quiet (a' mostani polit. állapotot) 's úgy nézik azt mint törvényest, ámbár az alapegyezkedés szerint kisebb birtokának kellene lenni a' mostaninál Belgiumnak, 's nyomná azt tetemes része a' hollandi statusadóságnak. Nincs is ollyan belga, ha ugyan okosan szereti hazáját, ki a' jelen állapotnak nem örvendene. Nem Belgiumoka a' 2dik czikk mindéddig be nem töltésének; sőt inkább olly katonai erőt kell annak tartani, mellynek költségei teljes joggal számíthatnak azon 60 millió forint pótlá-

sára, mit rajtuk Hollandia követel. E' nézet annál alaposb, mivel kinyilatkoztaték a' londoni conferentián, 's nem vették félre a' nagy hatalmasságotul.

N É M E T O R S Z Á G.

Köln városa nov. 20kán este egy sajnálatra méltó esetnek tanujavala, mellyről következő kir. rendelet függesztetett ki az utcaszegletekre. Kölni érsek wisheringi Droste Kelemen August báró, csakhamar érseki tisztébe lépte után olly módon kezdé azt folytatni, melly mint a' monarchia alapörvénye vel meg nem egyeztethető, érsekben jogszerűnek nem tekintetik, 's nem is engedték meg semmi más német tartományban. Ó fölsége a' király annyival kevésbbé várt illy magaviseletet, mivel különös gondot kívánt fordítani az idegen uralkodás alatt mélyenlesúlyedt rajna-táji kath. egyház helyreállítására. Az egyházi tekintetnek a' pápával kötött 's köz hálával fogadott egyezés általi visszaszerzése, a' hűség 's lélekisméretesség, mellyel azt a' status-tisztviselők végrehajták, a' kath. nép és papságnevelésre állított intézetek, a' polgári 's egyházi tisztviselők összemunkáta felbuzdithattak volna a' kölni érseket, részről sem mulaszni el semmit azon barátságos viszonyok fentartására, mellyek az utóbbi tizedek alatt a' status és kath. egyházi hatalom közt alakultak. E' törvényes váratkozásnak megfelelői kész indulat helyett ó azon bizodalom daczára, mellyet megválasztása előtt közre bocsátott iratában gerjeszte személye iránt, önkényesesen ellenszegült a' törvényeknek, nem ismerete meg a' kir. tekintetet, 's megzavarta az elrendezett viszonyokat. Mivel a' próbatétek sem a' legfelsőbb status-tisztviselési rendelet, sem az egyenes kir. parancs után nem sikerültek az érseket békés módon visszautasíthatni hivatala körébe, 's ellenszegülése komoly következményire hívába figyelmeztetétek, sőt felállított elveiben további maradásra makacsul nyilatkozáék, 's nem irtóztott lépéseit tenni az indulatok lázítására; ezen körülmények közt nem akarván ó felsége a' pápával kötött 's fenálló barátságos viszonyok miatt a' törvények teljes szigorúságát használni az érsek ellen, hogy koronája jogait fentartsa, a' közügy egy nagy fontosságú része folyamatát veszélyes zavartól mególtalmazza, 's különösen a' békes egyetértést alattvalói közt megháboríttatni ne engedje, nem talált egyéb eszközt, mint legalább határok közzé szorítani ez említett praelatus hatáskörét. E' végre mai napi rendelete szerint határozni méltóztatott ó felsége, hogy az érsek hagyja el megyéjét 's azon kül lakjék, a' kölni főkáptalan pedig felszólítotték, hogy az egyházi törvények értelmé szerint egy intézkedjék, mint az egyházi foglalkozás szakadatlan folyamata 's az érseki hivatal fölfüggesztése kívánják; egyszersmind a' római széket tudósítsa ez esetről, azon javaslatokat sem mulasztván el, miket czélszerűnek vél, különben is értesítve levén a' pápa e' dolog eddigi menetéről. A' főlebb említett parancs ezen rendelet közre bocsátatásakor már végre hajtatott, 's ó felsége annyival inkább várja, hogy abban minden jó érzésű megnyugszik 's a' felsőbb rendeletnek ellenszegülni nem fog, mivel a' bizodalom 's engedelmség, mit eddig tapasztalt, reményt nyujtnak azon bánasmódnak, mire ó felségét csupán az érsek magaviselete kényszeríté, helyes szempontbólifellegatására, mint arra is, hogy az semmi ollyas által nem fog megháboríttatni, mi kötelelességgel ellenközönök tekinthetnék. Ugyanazon időben méltóztatott ó fels. említett kabinet rendelethez meghatározni: 1) Miglen az egyházi igazgatás iránt, a' római szék és kir. kormány között bizonyos egyezkedés létesülend, mind a' kath. alattvalók mind egyebek, kiket a' dolog illet, a' káptalan rendeletéhez szabják magukat. 2) A' status-és egyházi tisztviselők, esperesek, papok, általában minden egyházi 's polgári személy állapoti különbség nélkül Droste b. érsekkel minden foglalkozási viszonytul komolyan eltiltatnak. 3) Ha az érsek e' parancs daczára sem szünnék meg hivatalához tartozó foglalkozásokat gyakorlani, vagy határozatokat bocsátva ki, azok megsemmítetnek, 's nem törtéteknek fognak tekintetni. 4) Ki a' 2dik számalatti rendelet ellen foglalkozási viszonyba bocsátkozik az érsekkel, 30 tallérra, vagy 6 heti fogságra fog ítéltetni, hacsak az eset a' körülményekhez képest súlyosabb büntetést nem kívánand. Berlin nov. 15. 1837. Az egyházi, igazságszolgáltatási és belügy ministerei, Altenstein, Kamptz, és Rockov.

A M E R I K A.

Északamerikai legújabb tudósítások szembeütő változását tüntetk elő az ottani szellemirányok. Minden öszön újra választalkott legalább egy része a' gyűlési tagoknak, 's több tisztviselő hasonlólag mások által váltatik fel új választás által. Néhány év óta majd mindenütt győze a' demokrata párt. Azonban azon változtatás, mit ez a' pénzügyben tön, a' köz inség, mit Jackson erőszakos rendeletei vagy mint ő szokta nevezni, próbatétei (experiments) okozának, lejjebb szállíták a' nép tekintetet elannyira, hogy azon 13 statusban, mellyeknek választásai eddig ismételtesek, a' demokrata párt kisebbségben maradt. E' statusok közt őt szavazott utóbbi elnökválasztáskor Van Buren mellett. E' fontos jelenet előre megítéltheti a' dec. gyűlés irányzatát. Newyork feje a' demokratiai pártnak, 's Buren elnökségét különösen neki tulajdoníthatni.

GABONAÁR: dec. 5dik Tiszta buza 70 — 60 — 56. Kétszeres 49 1/3 — 46 2/3. Rozs 37 1/3 — 36. Arpa 29 1/3 — 26 2/3 — 23 1/3. Zab 20 — 19 1/3. 18. Köles 26 2/3. Köles kása 93 1/3. Kukoricza 33 1/3. — 32 — 30.

BUNAVIZÁLLAS nov. 3kán 6' 11" 6" nov. 4én: 7' 0" 0" nov. 5én: 6' 10" 6" nov. 6án 6' 6" 3".

PÉNZKELET: Bécs dec. 2kán 5 pCtes stat. kot. 105 23/32; 3 pCtes 78 1/8.